

Dosarul nr. Ira-1022/2022
I-20001002-01-Ira-14072022

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte - Timofti Vladimir

Judecători - Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie

judecând, fără citarea părților recursul ordinar, declarate de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Călugăreanu Vitalie prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2022, în cauza penală privindu-l pe

Cerchez Maxim xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 28.07.2020-24.12.2021;

2. Instanța de apel: 21.01.2022-12.05.2022;

3. Instanța de recurs: 14.07.2022-01.11.2022.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 24 decembrie 2021, Cerchez Maxim, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal pe episodul cu implicarea părții vătămate Tomuz Dorin, a fost achitat, deoarece fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

Cerchez Maxim, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal pe episodul cu implicarea părții vătămate Postolache Galina, a fost achitat, deoarece fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

A fost considerat Cerchez Maxim reabilitat.

Pretențiile de ordin civil ale părților vătămate Postolache Galina și Tomuz Dorin, au fost lăsate fără examinare.

1.2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, de către organul de urmărire penală, inculpatul Cerchez Maxim, se învinuiește în aceea că, activând în calitate de administrator al S.R.L. „Cerchez Plus”, care avea ca gen de activitate fabricarea bijuteriilor și articolelor similare din metale și pietre prețioase, cu sediul pe xxxxx, la data de 09.07.2019, aflându-se la sediul întreprinderii, având intenția dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a cet. Postolache Galina, sub pretextul confecționării unui lanț din aur pentru aceasta, a însușit de la ultima, 27.1 grame de aur (sub formă de obiecte din aur), la preț de 27 100 lei, însă până în prezent nu și-a îndeplinit obligațiunile asumate și sub diferite pretexte se

eschivează de a restitui aurul sau echivalentul în lei a acesteia, astfel cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 27 100 lei.

Acțiunile lui Cerchez Maxim au fost calificate de organul de urmărire penală în temeiul art. 190 alin. (1) Cod penal, adică, *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, care a produs daune considerabile.*

Tot el, Cerchez Maxim, de către organul de urmărire penală se învinuiește în aceea că, activând în calitate de administrator al S.R.L. „Cerchez Plus”, care avea ca gen de activitate fabricarea bijuteriilor și articolelor similare din metale și pietre prețioase, cu sediul xxxxx, în perioada lunii mai 2019, aflându-se la sediul întreprinderii, având intenția dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a cet. Tomuz Dorin, sub pretextul confecționării unui inel din aur pentru acesta, a însușit de la ultimul, 6.8 grame de aur, la preț de 3 500 lei, însă până în prezent nu și-a îndeplinit obligațiunile asumate și sub diferite pretexte se eschivează de a restitui aurul sau echivalentul în lei a acestuia, astfel cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 3 500 lei.

Acțiunile lui Cerchez Maxim au fost calificate de organul de urmărire penală în temeiul art. 190 alin. (1) Cod penal, adică, *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, care a produs daune considerabile.*

2. Sentința menționată a fost atacată cu apel, de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Cebotari Denis, care a solicitat, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Cerchez Maxim să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de 2 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis. De a-1 recunoaște vinovat pe Cerchez Maxim, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de articolul 190 alin (1) Cod penal și a-i stabili o pedeapsă sub formă de 2 ani închisoare, într-un penitenciar de tip semiînchis. În baza art. 84 Cod penal a-i stabili pedeapsa definitivă pe un termen de 3 ani într-un penitenciar de tip semiînchis. În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal de suspendat condiționat executarea pedepsei pe un termen de 2 ani.

2.1 În motivarea cerințelor sale procurorul a invocat că:

- instanța de judecată nu a ținut cont de probele examinate în ședință, astfel a ajuns la concluzia greșită de a-l achita pe inculpat, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii, însă în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine vinovăția acestuia. Probele cercetate în cadrul judecării cauzei au confirmat pe deplin vinovăția acestuia;

- argumentul instanței de fond privind faptul că, între părțile vătămate pe de o parte și inculpat pe de altă parte au fost încheiate contracte de prestări servicii în formă verbală, este combătut prin:

- aurul de la partea vătămată Tomuz Dorin, Cerchez Maxim l-a primit în luna mai 2019 - perioada confecționării stabilită de inculpat: o săptămână (7 zile);
- aurul de la partea vătămată Galina Postolache, Cerchez Maxim l-a primit pe 09.07.2019 - perioada confecționării stabilită de inculpat: o săptămână (7 zile);
- în perioada mai 2019 - 09.07.2019 (2 luni) - Cerchez Maxim nu a confecționat bijuteria părții vătămate Tomuz Dorin, invocând diferite pretexte (inclusiv acela că a suferit un incident). La telefon răspundea rar, evita discuțiile și întâlnirile cu părțile vătămate. A stabilit cu fiecare parte vătămată întâlnire, dar așa și nu se prezenta;
- nu se cunoaște precis când a avut loc incidentul cu Cerchez Maxim. Oficial a fost încadrat în grad de dizabilitate conform certificatului la 01.09.2020. Deci perioada mai, iulie 2019 (când a primit comanda de la părțile vătămate) și 01.09.2020 - mai mult de un an de zile - acesta nu a confecționat lucrările;
- buna credință a lui Cerchez Maxim - evident că nu există (știind că părțile vătămate au nevoie de aur sau de articolul solicitat, fiind sunat practic în fiecare zi - Cerchez Maxim a găjat aurul părților vătămate la lombard sub pretextul achitării arendei pentru gheretă și pentru locuință. Apare întrebarea - pentru ce să achiziți arenda gheretei dacă medicii i-au spus că vederea la ochiul afectat nu o să se restabilească și nu o să poată pe viitor să activeze ca giuvaiergiu;
- aceste circumstanțe demonstrează acțiunile ilegale ale lui Cerchez Maxim referitor la dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea ei în eroare;
- Cerchez Maxim din start nu a avut intenția de a-și onora obligațiile asumate și anume de a confecționa articolele noi din aur, ulterior a găjat aurul la lombard iar banii i-a folosit în scopuri personale;
- încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Cerchez Maxim just au fost calificate conform art. 190 alin. (1) Cod penal - 2 episoade.
- în speță au fost afectate grav drepturile și libertățile fundamentale a părților vătămate referitor la patrimoniul său prin mușamalizarea acțiunilor ilegale a inculpatului de către instanța de judecată;
- instanța nu a luat în considerație probele acumulate la faza de urmărire penală, ulterior cercetate în cadrul procesului de judecată care dovedesc incontestabil vinovăția lui Cerchez Maxim la comiterea infracțiunii incriminate, probe veridice, dobândite pe cale legală, prevăzute de art. 93 Cod de procedură penală, din care considerente conform prevederilor art. 389 Cod de procedură penală, urma să fie pronunțată o sentință de condamnare.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2022 a fost respins, ca nefondat, apelul procurorului și menținută fără modificări sentința.

3.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just a ajuns la concluzia privind achitarea lui Cerchez Maxim, de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (1) și art. 190 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii. Or, prima instanță nu a comis careva erori de fapt și de drept care ar impune casarea sentinței de achitare a lui Cerchez Maxim, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) și art. 190 alin. (1) Cod penal,

cu atât mai mult că prima instanță în sentință corect și justificat și-a motivat soluția, luând în considerație probele administrate de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Analizând probele, cercetându-le prin prisma rigorilor de drept, și anume: - declarațiile inculpatului, declarațiile părților vătămate Tomuz Dorin și Postolache Galina, procesele-verbale de examinare a obiectului din 23.12.2019, prin care au fost examinate copiile chitanțelor eliberată de Cerchez Maxim Constantin, părții vătămate Tomuz Dorin și părții vătămate Postolache Galina din 09.07.2019 referitor la cantitatea de aur primită de acesta și obiectele ce urmează a fi confecționate (Vol.I, f.d. 23, 27), instanța de apel a considerat că, prin probele administrate nu a fost demonstrată vinovăția inculpatului Cerchez Maxim, de comiterea infracțiunii imputate acestuia, or, la caz, se constată cu certitudine lipsa a careva probe ce ar confirma că inculpatul a urmărit scopul dobândirii ilicite, prin abuz de încredere și ducere în eroare, a mijloacelor bănești de la părțile vătămate.

Instanța de apel a menționat că, pentru existența infracțiunii de escrocherie este necesar ca părțile vătămate să fi fost induse în eroare și să fi ajuns la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări, iar la caz, se constată că, inculpatul Cerchez Maxim nu a mințit, nu a dus în eroare sub careva pretexte pe părțile vătămate Tomuz Dorin și Postolache Galina pentru a dobândi de la ei obiectele sub formă de aur.

Potrivit speței, instanța de apel a constatat că, inculpatul Cerchez Maxim nu a realizat nici una din modalitățile normative de inducere în eroare a părților vătămate, or, inculpatul nu a prezentat ca adevărată o faptă mincinoasă și nici nu a prezentat ca mincinoasă o faptă adevărată.

În speță, instanța a constatat că, faptele cu care a fost sesizată instanța prin rechizitoriu, nu au relevanță penală, deoarece între inculpat pe de o parte și părțile vătămate, pe de altă parte, se atestă existența unor relații de ordin civil, manifestate prin nerespectarea și încălcarea condițiilor contractuale, respectiv neexecutarea unei obligații contractuale prin excelență nu face obiect de incidența a legii penale.

Astfel, instanța a reținut că, potrivit chitanței eliberată de Cerchez Maxim, părții vătămate Tomuz Dorin, se confirmă cantitatea aurului recepționat de inculpat - 6.8 grame, lucrarea ce urma a fi efectuată - un inel din aur, precum și prețul serviciile prestate - 900 lei (f.d. 27, vol.I), iar, conform chitanței, eliberată părții vătămate Postolache Galina se confirmă cantitatea aurului recepționat de inculpat - 27.1 grame, lucrarea ce urma a fi efectuată - un lanț din aur, precum și prețul serviciile prestate - 1000 lei (f.d. 23, vol. II).

Respectiv, instanța de apel a constatat că, instanța de fond întemeiat a stabilit că, între părți au fost încheiate contracte de prestări servicii în formă verbală, fapt ce rezultă, din declarațiile părților vătămate și chitanțele eliberate de Cerchez Maxim.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a remarcat că, în cadrul cercetării judecătorești, nu s-a confirmat fapta prejudiciabilă, care constă în acțiunea principală, de dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, precum și acțiunea adiacentă, inducerea în eroare, or, din probele prezentate și cercetate în ședința de judecată, instanța de apel a conchis că, inculpatul Cerchez Maxim nu s-a încadrat în termenul promis părților vătămate de confecționare a unor articole din aur, din cauza că, acesta s-a aflat în imposibilitate reală de a executa angajamentul asumat, or, inculpatul în perioada de referință a suferit mai multe intervenții medicale, fiindu-i stabilit și un grad de dizabilitate.

Poziția inculpatului precum că, nu a executat lucrările în termen, dat fiind faptul că a avut probleme de sănătate, instanța o consideră veridică, or, această este confirmată, inclusiv și de părțile vătămate.

În acest context, instanța de apel a considerat că, nu a fost probat în acțiunile inculpatului Cerchez Maxim prezența calificativului - inducerea în eroare, or, primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată conform art. 190 alin. (1) Cod penal, doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat.

Cât privește alegațiile părții acuzării instanța de apel a constatat cu certitudinea lipsa a careva probe ce ar confirmă că inculpatul a urmărit scopul dobândirii ilicite, a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, care a produs daune considerabile.

În speță, instanța de apel nu a identificat faptul că inculpatul ar fi avut de la bun început intenția de a însuși 27.1 grame de aur de la partea vătămată Postolache Galina, precum și 6.8 grame de la partea vătămată Tomuz Dorin, așa cum susține acuzarea, de vreme ce inculpatul desfășura activitatea de întreprinzător, în acest sens fiind încheiat și un contract de prestări servicii în formă verbală, confirmat prin chitanțele eliberate de către inculpat, părților vătămate, iar faptul dat, nu constituie temei de atragerea persoanei la răspundere penală. Mai mult, inculpatul Cerchez Maxim desfășura activitatea de întreprinzător în mod sistematic până la internarea sa în spital, fapt ce rezultă inclusiv din declarațiile părții vătămate Postolache Galina care a confirmat că anterior inculpatul i-a mai prestat servicii de confecționare a articolelor din aur.

În aserțiunea descrisă, instanța a notat că, de fapt nu și-a găsit confirmare nici scopul de cupiditate, care s-ar fi manifestat prin situația materială a inculpatului ca fiind una grea, în contextul în care conform materialelor cauzei, dar și însuși relatărilor făcute de către inculpat, avea în gestiune o întreprindere generatoare de venituri.

Totodată, Colegiul penal nu a reținut argumentul acuzatorului de stat precum că, inculpatul a fost încadrat în grad de dizabilitate conform certificatului la 01.09.2020,

iar acesta în perioada mai, iulie 2020 (când a primit comanda de la părțile vătămate) - 01.09.2020, mai mult de un an de zile, acesta nu a confecționat lucrările. Or, potrivit trimiterii-extras din fișa medicală nr. 45960 Cerchez Maxim s-a adresat la spital la 16.07.2019 fiind externat la 20.07.2019, cu recomandarea de a efectua pansamente în următoarele 5 zile (f.d.42, vol.I). Conform trimiterii-extras IMSP „Sfânta Treime” acesta a fost internat în perioada 08.08.2019-17.08.2019 cu diagnosticul contuzie gravă a globului ocular, ruptură de iris, luxarea cristalin în corpul vitros, decolare de retină (f.d.43, vol.I). În corespundere cu trimiterea-extras IMSP „Sfânta Treime” acesta a fost internat în perioada 30.08.2019-04.09.2019 cu diagnosticul glaucom secundar doloarat, stare după contuzie gravă, luxație de cristalin în corpul vitros (f.d.44, vol.I). Respectiv, potrivit actelor anexate la materialele cauzei penale se atestă că problemele de sănătate au apărut în imediată apropiere a încheierii contractelor de prestări servicii.

Astfel, instanța subliniază că, în speță, s-a adevărit doar existența unor relații de ordin civil, manifestate prin nerespectarea și încălcarea condițiilor contractuale, fapt care însă denotă inadmisibilitatea de drept de a dispune plasarea acțiunilor persoanei sub aspect penal. Or, neexecutarea obligațiilor care derivă dintr-un contract încheiat nu poate fi calificată ca infracțiune de escrocherie dacă nu s-a stabilit că s-au folosit manopere frauduloase față de creditorul obligației până la și pentru încheierea contractului.

Totodată, existența contractului de prestări servicii, generează doar obligații de ordin civil și nicidecum nu impune plasarea acțiunilor lui Cerchez Maxim sub aspect penal, or, sub incidența legii penale trebuie să intre doar acele încălcări care demonstrează rea voință, fraudă, malversațiune din partea făptuitorului.

În acest context, instanța de apel a constatat că, în acțiunile inculpatului Cerchez Maxim, lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) Cod penal, iar în cazul respectiv, acuzatorul de stat nu a adus careva argumente plauzibile ce ar servi temei de casare a sentinței de achitare.

4. Decizia instanței de apel este atacată, cu *recurs ordinar* de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Călugăreanu Vitalie care indicând temeiul prevăzut la art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită admiterea recursului, casarea deciziei cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecători.

4.1 În motivarea recursului acuzarea indică că:

- instanța de apel nu a verificat probele atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de codul procesual penal, cât și printr-o analiză a conținutului probelor și a coroborării lor;

- necătând la faptul că, inculpatul Cerchez Maxim vina în comiterea infracțiunilor incriminate nu a recunoscut, vina acestuia este dovedită pe deplin prin:

- declarațiile părților vătămate Tomuz Dorin și Postolache Galina; - procesele-verbale de examinare a obiectelor din 23.12.2019, prin care au fost examinate, copiile chitanțelor eliberate de Cerchez Maxim, părților vătămate Tomuz Dorin și Postolache

Galina din 09.07.2019, referitor la cantitatea de aur primită de acesta și obiectele ce urmează a fi confecționate (Vol.II, f.d.23, 27);

- instanța de apel în cadrul ședinței de judecată au fost audiate părțile vătămate Tomuz Dorin și Postolache Galina care au relatat cu lux de amănunte despre evenimentele ce au avut loc, elucidând circumstanțele comiterii infracțiunii;

- argumentul instanței de fond și apel privind faptul că, între părți au fost încheiate contracte de prestări servicii în formă verbală, este combătut prin faptul că, aurul de la partea vătămată Tomuz Dorin, Cerchez Maxim l-a primit în luna mai 2019 - perioada confecționării stabilită de inculpat - o săptămână (7 zile); aurul de la partea vătămată Galina Postolache, Cerchez Maxim l-a primit pe 09.07.2019 - perioada confecționării stabilită de inculpat- o săptămână (7 zile);

- în perioada mai 2019 - 09.07.2019 (2 luni) - Cerchez Maxim nu a confecționat bijuteriile părții vătămate Tomuz Dorin, invocând diferite pretexte (inclusiv acela că a suferit un incident). La telefon răspundea rar, evita discuțiile și întâlnirile cu părțile vătămate. A stabilit cu fiecare parte vătămată întâlnire, dar așa și nu s-a prezentat;

- nu se cunoaște precis când a avut loc incidentul cu Cerchez Maxim. Oficial a fost încadrat în grad de dizabilitate conform certificatului la 01.09.2022. Deci perioada mai, iulie 2020 (când a primit comanda de la părțile vătămate) și 01.09.2020 - mai mult de un an de zile - acesta nu a confecționat lucrările;

- buna credință a lui Cerchez Maxim - evident că nu există (știind că părțile vătămate au nevoie de aur sau de articolul solicitat, fiind sunat practic în fiecare zi - Cerchez Maxim a gajat aurul părților vătămate la lombard sub pretextul achitării arendei pentru gheretă și pentru locuință. Apare întrebarea - pentru ce să achiți arenda gheretei dacă medicii i-au spus că vederea la ochiul afectat nu o să se restabilească și nu o sa poată pe viitor să activeze ca giuvaiergiu;

- inculpatul Cerchez Maxim din start nu a avut intenția de a-și onora obligațiile asumate și anume de a confecționa articolele noi din aur, ulterior a gajat aurul la lombard iar banii i-a folosit în scopuri personale.

- în speță este evidentă și clara intenția inculpatului Cerchez, inclusiv scopul cupidant, din startul derulării stării de fapt, ori aceasta cunoscând că nu-și va realiza obligațiunile față de părțile vătămate, nu a decis să restituie aurul părților vătămate, însă a hotărât să-l gajeze la lombard, sub pretextul că avea nevoie de surse financiare. Cât și până în prezent aurul sau echivalentul bănesc nu a fost restituit.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis reieșind din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

Raționamentele care au stat la baza soluției de admitere a prezentului recurs, în drept, se întemeiază pe dispoziția art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit căreia judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea

totală a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanță, la această etapă a procedurilor.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri nefondate de către instanța de apel. Or, rațiunea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în preîntâmpinarea și înlăturarea erorilor în domeniul justiției, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator al erorilor de drept admise de instanțele ierarhic inferioare.

Potrivit textului recursului ordinar declarat, procurorul critică decizia instanței de apel, invocând temeiul de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii.*

Astfel, verificând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul constată că, prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 24 decembrie 2021, Cerchez Maxim, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal pe episodul cu implicarea părții vătămate Tomuz Dorin și art. 190 alin. (1) Cod penal pe episodul cu implicarea părții vătămate Postolache Galina, a fost achitat, deoarece fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2022 a fost respins, ca nefondat, apelul procurorului și menținută fără modificări sentința.

Verificând criticile expuse în recursul declarat, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit constată, că instanța de apel la judecarea apelului nu a examinat cauza sub toate aspectele și nu a dat răspuns la toate motivele esențiale invocate în ordine de apel. Or, potrivit alin. (1) art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Instanța de recurs a statuat asupra acestor concluzii în urma analizei hotărârii judecătorești contestate, în raport cu motivele invocate de către acuzatorul de stat în apelul declarat și anume instanța de apel în soluția adoptată nu a dat răspuns argumentelor procurorului privind *intenția lui Cerchez Maxim de a nu-și onora obligațiile asumate și anume de a confecționa articolele noi din aur, ulterior a gajat aurul la lombard iar banii i-a folosit în scopuri personale pentru achitarea arendei gheretei în cazul dacă medicii i-au spus că vederea la ochiul afectat nu o să se restabilească și nu o să poată pe viitor să activeze ca giuvaiergiu.*

Astfel, Colegiul constată că, instanța de apel în motivarea deciziei și-a bazat soluția pe declarațiile inculpatului, fără a le evalua în coroborare cu declarațiile părților vătămate și fără a verifica dacă inculpatul avea sau nu intenția de însușire a bunurilor părților vătămate, care au indicat că, *Cerchez Maxim s-a angajat în perioada de o săptămână să confecționeze bijuteriile părților vătămate ulterior, fiind apelat inculpatul la telefon răspundea rar, evita discuțiile și întâlnirile cu părțile vătămate, invocând diferite pretexte, stabilind cu fiecare parte vătămată întâlnire, la care nu se prezenta și până în prezent nu a fost restituit nici banii și nici aurul.*

Așa cum se observă din partea descriptivă a deciziei atacate, au fost indicate toate motivele expuse mai sus, ulterior fiind menționate probele scrise ce au fost verificate în instanța de apel, fiind redat conținutul declarațiilor inculpatului și a părților vătămate, expuse elementele componente de escrocherie, considerând în cele din urmă că, *„în speță, s-a adeverit doar existența unor relații de ordin civil, manifestate prin nerespectarea și încălcarea condițiilor contractuale, fapt care însă denotă inadmisibilitatea de drept de a dispune plasarea acțiunilor persoanei sub aspect penal”*, însă instanța ierarhic inferioară nu s-a expus asupra tuturor motivelor esențiale menționate mai sus, fără o fi făcută o analiză sau o argumentare din care considerente alegațiile nominalizate sânt respinse sau apreciate ca neîntemeiate, limitându-se cu expunerea selectivă doar asupra unor argumente, în final concluzionând că, *„prima instanță a conchis în mod just asupra necesității achitării lui Cerchez Maxim, de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, pe episodul cu implicarea părții vătămate Tomuz Dorin și art. 190 alin. (1) Cod penal, pe episodul cu implicarea părții vătămate Postolache Galina, pe motiv că fapta infracțională nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunilor incriminate”*, fără a indica care anume element a componente de infracțiune prevăzuta la art. 190 Cod penal lipsește. Or, infracțiunea constă din obiectul și latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

De asemenea, Colegiul penal lărgit statuează că, din prevederile art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecînd apelul, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Din conținutul deciziei instanței de apel, instanța de recurs constată că aceste prevederi legale totalmente au fost ignorate și anume instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat de către acuzatorul de stat. Motivele din apel trebuie examinate printr-o analiză obiectivă, completă și sub toate aspectele de fapt și de drept, fiind confruntate cu întreg materialul probator al cauzei. Deci argumentele expuse în apelul declarat de către acuzatorul de stat, de fapt, constituie fondul apelului și nepronunțarea asupra acestora reprezintă neexaminarea fondului apelului de către instanța de apel.

Astfel, instanța de apel nepronunându-se asupra motivelor invocate de apelant, s-a expus superficial, copiind repetat textul sentinței, fără a da răspuns asupra tuturor argumentelor acuzării, s-a limitat la expunerea în mod general asupra unora din motivele invocate în cererea de apel cu privire la lipsa a careva probe, lipsa intenției de însușire, lipsa scopului de cupiditate ce ar confirmă că inculpatul a urmărit scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, respingând doar un singur argument cu referire la problemele de sănătate a inculpatului apărute în imediată apropiere a încheierii contractelor de prestări servicii, constatând în final că, „în acțiunile inculpatului *Cerchez Maxim Constantin*, faptele incriminate acestuia nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) Cod penal, iar în cazul respectiv, acuzatorul de stat nu a adus careva argumente plauzibile ce ar servi temei de casare a sentinței de achitare, din care motiv, cererea de apel urmează a fi respinsă”.

Totodată, Colegiul penal lărgit specifică faptul că, obligația de motivare a hotărârilor judecătorești face parte din setul de garanții stabilit pentru existența unui proces echitabil. Conform jurisprudenței CEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal, având posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și oferă posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs. (*Suominen c. Finlandei (2003)*, *Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007)*, *Albina c. României (2005)*, *Boldea c. României (2007)*).

Deci, Colegiul penal lărgit notează, pentru a demonstra că părțile au fost auzite în prezenta cauză, instanța de apel urmează să dea răspunsuri argumentate în hotărârea sa asupra motivelor decisive invocate de apelanți și asupra argumentelor descrise în sentința de achitare, prin prisma criticilor invocate de părți, care în viziunea lor ar putea afecta într-o măsură oarecare legalitatea soluției adoptate la caz.

Așadar, în decizia sa instanța de apel urmează să analizeze argumentele importante invocate și menționate mai sus, motivându-și temeiurile de fapt și de drept, ce conduc la admiterea sau la respingerea fiecăruia din aceste motive invocate. Nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și, în acest caz, decizia urmează a fi casată, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cer prevederile art. 435 Cod de procedură penală, întrucât o asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din considerentele expuse mai sus, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel nu și-a motivat soluția adoptată în conformitate cu dispozițiile legale și nu a dat răspuns alegațiilor de bază invocate de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscriptie Chișinău – Călugăreanu Vitalie, care în opinia sa au importanță în cauză, prin ce a admis eroarea de drept prevăzută de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit consideră că, decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile comise de către această instanță, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură,

neavând atribuții de a judeca cauza pe fond și substituind instanța ce a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă obligatoriu de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererea de apel, nominalizată și în prezenta decizie; să verifice și să aprecieze probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunilor imputate inculpatului, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Călugăreanu Vitalie.

Casează, total, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2022, în cauza penală privindu-l pe *Cerchez Maxim xxxxx*, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Decizia motivată pronunțată la **15 decembrie 2022**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie